

Tecavüz pornografisinin kültürel zarar?

Erika Rackley ve Clare McGlynn “kültürel zarar”la ilgili kanıtları irdeliyor ve buna karşı en iyi yolun eğitim olduğunu öne sürüyor.

İster Sun gazetesinin 3. sayfasındaki üstsüz kadın fotoğraflarının nihai olarak ortadan kalkması engellemenin çabaları ister kadımlı yargı mensuplarının pornografi ile şiddet suçları arasında [sebebi sonuç ilişkisinin](#) varlığını savunur görünmeleri şeklinde olsun, pornografi hiçbir zaman manetlerden inmiyor.

İngiltere’de 2015 baharında (“intikam pornosu” olarak bilinen) [mahrem cinsel görüntülerin yayımlanması](#) ve [tecavüz içeren pornografik görüntülerin elde bulundurulması](#) suç kabul eden yasa yürürlüğe girdiğinden dolayı pornografinin zararlarına dair kesin kanıt talep eden yorumların ardı arkasından kesilmeyeceğinden emin olabiliriz.

Bu bağlamda genellemeler meseleyi çözmiyor. Pornografinin zararının biçim ve kapsamının şekline ya da üretim ve tüketim bağlamına göre çeşitlilik gösterdiği son derece açık. Belirli bir bağlamda belli bir pornografi biçiminin zarar üzerinde uzlaşsak dahi, göstereceğimiz tepkinin nasıl olması gerektiği konusunda fikir ayrılığına düşebiliriz.

Bu nedenle, “tecavüz pornografisi” olarak bilinen belli bir pornografi tarzına odaklanalım. Tecavüz içeren pornografik görüntülerin zarar, cinsel şiddetin görmezlikten gelindiği (ya da en azından görmezlikten geliniyor göründüğü) ve eğitim ve haysiyetin korunmadığı bir iklimin oluşmasına katkıda, [başka bir çalınmada](#) “kültürel zarar” biçimlerinden biri olarak tanımladığımız şeyi sürekli kılmasıyla yatıyor.

Tecavüz pornografisinin kültürel zarar nedir?

?fade Özgürlü?ü Platformu

Thirteen languages. Ten principles. One conversation.

<https://freespeechdebate.com/tr>

Tecavüz içeren pornografik görüntüler tecavüzü cinsel heyecan kayna?? olarak sunar. Pornografik görüntü ya da video simüle edilmi?se, yani aktör hay?r demeyi kabul etmi?se dahi, bu ürünler tecavüzün zarar?n? hafifletir ve me?rula?t?r?r. Böylelikle bu görüntüler cinsel ?iddetin normalle?tirildi?i ve hatta erotik kabul edildi?i ve kad?nlar?n özerkli?ine daha az sayg? duyulan bir kültürün olu?umuna katkıda bulunur. 2011 y?l?nda [Rape Crisis \(South London\)](#) taraf?ndan yay?mlanan bir ara?t?rma, bedava eri?im sa?lanabilen (o zamanki) en büyük 50 tecavüz pornosu sitesindeki bütün görüntülerin tecavüz edilen kad?nlar? tasvir etti?ini ortaya ç?kard?. Bu hal, en basitinden tecavüzün (polis, jüri ya da kurbanlar?n kendileri taraf?ndan) tecavüz olarak görülme ve soru?turulma ihtimalinin son derece azald???, tecavüzle ilgili basmakal?p dü?üncelerin ve buna benzer ?eylerin daha zor sorgulanabildi?i bir toplumun ortaya ç?kmas?na neden oluyor. Bu gerçekten de karakol ve mahkeme salonlar?nda, ülke çap?nda her tür toplumsal ortamda vuku buldu?unu gözlemleyebilece?imiz bir durum.

Kültürel zarar – ba?lam

Tecavüz pornosunun neden oldu?u kültürel zarar çe?itli yollarla bulgulanabiliyor. [?ngiltere Film S?n?fland?rma Kurulu'nun](#) filmlerdeki cinsel ve sadist ?iddet tasvirleri üzerine yeti?kin izleyicileri kapsayan ara?t?rmas?na göre, “tecavüzün olumlu bir biçimde tasvir edilmesinin bu tür davran??lar?n normalle?mesini sa?layabilece?i endi?esi bulunuyor. Ço?u ki?i cinsel ?iddet içeren filmleri izlemenin özellikle genç erkek izleyicilerde zararlı davran??lara neden olmak gibi potansiyel zararlı etkileri konusunda kayg?lar?n? dile getirdi.” Ayr?ca pornografinin özellikle gençlerin seksle ilgili tav?rlar?n? ?ekillendirdi?ine dair giderek artan say?da bulgu mevcut. 2013 y?l?nda [Children's Commissioner](#) için yap?lan bir ara?t?rma, gençlerin seksle ilgili rehber olarak pornografiye bel ba?lad??n?, pornografi izlemenin sonucu olarak daha riskli davran??lar sergiledi?ini, r?zan?n manas?na ili?kin mu?lak fikirleri oldu?unu ve kad?n ve k?zlara kar?? zararlı tav?rlar geli?tirdi?ini ortaya koydu.

Bu ara?t?rma elimizde olmasayd? bile pornografinin bu tür etkilerinin olmas? ihtimali ?a??rt?c? gelmeyecekti. Tutum ve davran??lar?m?z (tamamen de?ilse bile) toplumsal çevremiz taraf?ndan ?ekillendirilir. Pornografi bu çevrenin bir bile?eni oldu?unda bu tür tutumlarda pay? bulunmas?n? beklemek mant?ks?z olmayacaktır. Pornografinin tutumlar?m?za ve dolay?s?yla bu tutumlar?n d??avurumu olan davran??lar?m?za yapt??? katkı?n?n biçiminin maruz kald???m?z pornografi türüne göre de?i?iklik gösterece?ini umabiliriz. Tecavüzü erotik olarak sunan pornografi, tecavüzü daha az ciddiye alan bir tutumu te?vik edebilir. Bunun da cinsel ?iddetin, kabul edilmese bile normalle?tirildi?i bir kültür yaratmas? muhtemeldir.

Aç?k konu?mak gerekirse, tecavüz pornografisinin bu tür bir kültürel zarara yol açt??n? savunmak, kimi ara?t?rmalar aksini dile getirirse de bu pornografi türüne maruz kalman?n tecavüzlere yol açt??n? öne sürmek anlam?na gelmez. [Birle?mi? Milletler Dördüncü Kad?n Dünya Konferans? Raporu](#) 1995 y?l? gibi erken bir tarihte tecavüz içeren pornografik tasvirlerin “(kad?nlara kar??) bu tür ?iddetin yayg?nl??n?n devam?na katkı sa?layan, özellikle çocuk ve gençler olmak üzere bütün toplumu olumsuz etkileyen etmenlerden biri oldu?unu” ileri sürdü. Daha

Özgürlük Platformu

Thirteen languages. Ten principles. One conversation.

<https://freespeechdebate.com/tr>

yakın bir tarihte, 2014 yılında Kadınlara Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılması Koalisyonu ([End Violence Against Women Coalition](#)) örgütü porno ve kadın ve kızlara karşı şiddet üzerine brifinginde, Women's Rape and Sexual Abuse Centre (Cornwall) (Kadın Tecavüzü ve Cinsel Tacizi Merkezi) tarafından toplanan "deneyim temelli bir araştırma"nın detaylarını ortaya koydu. Araştırmaya göre kendileriyle mülakat yapılan kadınların büyük çoğunluğu ev içi şiddet deneyimlerinde pornografinin merkezi bir rol oynadığını söyledi.

Kanıtlanabilir mi?

Her şeyin raşmen kültürel zarar savına karşı en bilindik yanıtlardan biri bunun bir iddiadan başka bir şey olmadığını eklinde. Pornografinin seks ve cinsel şiddetle ilgili özellikle genç erkeklerin tavırları üzerindeki etkilerini destekleyen bulgular, belli bir tecavüzle zanlıların tecavüz içeren belli pornografik görüntülere maruz kalmaları arasında ilginç bir ilişki kurulması zorunluluğunu talep eden kimi muhaliflerin arzu ettiği kesinlikten uzak. Doğrudan neden sonuç ilişkisini ortaya koyan kanıtların olmadığı durumda ise genellikle [John Stuart Mill](#)'e dayanarak herhangi bir yasaklama olmayacağı ve olmaması gerektiği görüşü ileri sürülüyor.

Ancak mesele burada bitmiyor. Mill'in de söylediği gibi, "yasanın işi yalnızca suç işlendikten sonra doğurduğu sonuçları düzeltmek değil, suçları önlemektir." Daha da önemlisi, hiçbir zaman pornografik görüntülere maruz kalmanın belirli cinsel şiddet eylemlerine yol açtığını doğrudan (ya da yanlıyan) bir araştırma projesi geliştiremeyebiliriz. Müfrit cinsel şiddet eylemleri, nadiren, ya da belki hiçbir zaman, anlamlı uyarıların sonucudur. Ancak bunu söyleyemeyiz çünkü olumsuz aralarında herhangi bir bağlantı olmadığı düşünülmesiyle hareket etmemiz gerektiği anlamına gelmez. Tecavüz pornografisine maruz kalmakla gerçek dünyada yaşanan tecavüzler arasındaki ilişkinin bir bulgunun bulunmaması, bu tür bir bağlantı olmadığını ispatlamaz. Dahası, ne olursa olsun bu tür bulguların yokluğu, tecavüz pornografinin cinsel şiddetin hafife alınması ve göz ardı edildiği bir kültür iklimine katkı sağladığı görüşüne karşı çekişme için kullanılamaz.

Kültürel zarar savı pornografiyle cinsel şiddet arasında, tecavüz pornografisi izlemenin tecavüze zemin hazırlayabileceği gibi yüzeysel bir bağlantının varlığını reddeder. Sav aslen bu pornografi türünün tecavüz ve diğer cinsel şiddet suçlarının suç olarak görülmesinin ve soruşturulmasının ya da kovuşturulmasının daha az muhtemel olduğu bir kültürün ve herkesi olmasa bile, tecavüz pornografisi izleyenlerden çok daha fazla etkili etkileyen tutumların bütününe olumsuz katkıda bulunduğunu yönündedir. Dolayısıyla tecavüz pornografisi yüksek düzeyde cinsel baskıya yol açan bir kültürel bağlamın şekillenmesinde rol oynamaktadır.

Elbette ideal bir dünyada bu tür bir nedensel ilişkinin varlığını da söylemeye ve görmeye çalışırız. Ne var ki bu türden muhtlak bir bağlantının varlığını kanıtlamak, kültürel zarar savına karşı çekişmelerin talep ettiği yüzeysel bağlantıyı ispatlamaktan bile daha zordur. Ancak yine bu tür bir kanıt ortaya koyamayız çünkü bu bağlantıların olmadığı düşünmek için gerekçe söyleyemeyiz. Aksine, sebep sonuç ilişkisinin açık olmadığı her durumda olası hesaplarla ilgili bir karar

Özgürlük Platformu

Thirteen languages. Ten principles. One conversation.

<https://freespeechdebate.com/tr>

vermek zorunda kalırız: tecavüz pornografisinin tecavüz ve cinsel şiddet konusunda sorunlu tutum ve eylemlere yol açan bir kültürün oluşumuna katkıda bulunma ihtimali az mı yoksa çok mudur?

Ampirik ölçüt ya da deneylerin yokluğunda aklımıza gelebilecek yöntemlerden biri, tecavüz pornografisinin cinsel şiddetle ilgili tutumlar üzerinde bu türden etkilerinin olmadığını da irdeleyerek bakıp açışın ne olması gerektiği sorusunu kendimize sormaktır. Tecavüz pornografisi de dahil olmak üzere kültürel faktörler cinsel şiddet biçimlerini ve cinsel şiddetle ilgili tutumları etkilemede hiçbir rol oynamıyorsa kültürel zarar savı yanlanabilir. Alternatif olarak, kültürel etkilerin bu tür suçları izleyenler üzerinde etkili olabileceği kabul edildiğinde dahi tecavüz pornografisinin toplumsal değer ve tutumları etkileyen faktörlerden biri olmadığını (ya da öyle olsa dahi olumlu bir etkide bulunduğuna) öne sürülebilir (ki her iki iddianın da incelenmesi gerektiğini düşünebiliriz).

Her iki yanıt da ikna edici görünmüyor. Cinsel ayrımcılık ve cinsel şiddet eelimin tamamen ve yalnızca genetik olarak belirlenmiş olduğuna inanmıyorsa bu tutum ve davranışların bir kaynağı olması gerekir. Kişinin çevresi de kısmen bu kaynaklardan biridir. Kültürel çevremizin tutum ve değerlerimiz üzerinde etkili olduğunu kabul ettiğimizde bu çevrenin hangi yönleri belirli tutumlara katkıda bulunduğuna sorusuyla karşılaşırız. Özellikle seksle ilgili tutumlarla ilgiliyse, genel olarak pornografinin ve özelde tecavüz pornografisinin bu tutumlara etki eden faktörler arasında olmaması aşılanacaktır. (Bu, tecavüz pornografisi izleyen herkesin bu tür görüşlere sahip olduğunu ya da tecavüz pornografisinin bu tür görüşleri etkileyen tek faktör olduğunu ima etmek anlamına gelmez.) Ne var ki, tecavüz pornografisinin gerçekten de -diğer birçok faktörle birlikte- kadınların cinsel özerkliğine daha az değer veren bir düşünce biçimini özendirilen ve ayakta tutan bir etmen olması muhtemel görünüyor. Bu savlara dayanarak tecavüz pornografisinin kültürel olarak zararlı olma ihtimalinin zararsız olma olasılığından yüksek olduğunu kabul etmek makul görünüyor.

Rıza kültürü

Elbette, tecavüz pornografisinin kültürel olarak zararlı olduğunu ispatladığımızı kabul etsek dahi bir sonraki adımda dikkate alacağımız nokta, buna ilişkin bir şey yapılması gerekip gerekmediği olacaktır. Kimileri kültürel zarar savını kabul etmekle birlikte, ilgili materyalin yasal ya da başka tür sınırlandırılmaya tabi tutulması konusunda geri adım atabilir. Bazı insanlar materyale erişimi sınırlandırmak üzere çeşitli düzeylerde onay ya da red filtreleri veya internet siteleri ya da kullanıcılar için özel vergi düzenlemeleri gibi denetleme mekanizmalarına odaklanabilir. Ceza Hukuku ve Mahkemeleri Yasası'nda yer alan tecavüz pornografisine dair maddelerin yasal yoldan incelenmesi sırasında [İnsan Hakları Karma Komisyonu](#) ilgili eylemlerin suç kabul edilmesi lehine görüş bildirdi:

“Yasa maddelerinin aşırı düzeyde pornografik görüntülerin elde bulundurulmasının suç olduğuna dair mevcut düzenlemeyi tecavüz ve diğer rızaya dayanmayan cinsel ilişki tasvirleri içeren pornografik görüntülerin elde bulundurulması içerecek şekilde genişletmesini, insan haklarını

Özgürlük Platformu

Thirteen languages. Ten principles. One conversation.

<https://freespeechdebate.com/tr>

kapsamını genişleten bir tedbir olarak olumlu karşılarız. Hükümet ve başka kaynaklarca sunulan kanunlar gösterdiği üzere, azeri düzeyde pornografinin kültürel zararına yasal eylem ve özel hayatla (AHS Madde 8) ve serbestçe haber alma ve verme (AHS Madde 10) ile ilgili bireysel hakların uygun oranda sınırlandırılması için güçlü bir meşruiyet zemini yarattığı kanısındayız.”

[Başka bir çalmada](#) tecavüz pornografisinin suç olarak kabul edilmesi lehinde görüş bildirmiş olmakla birlikte, tecavüz pornografisinin kültürel zarara karşı en önemli siyasi yanıtın kültürel değişim sağlamasının bir araç olarak gerekli eğitimin sağlanması olduğunu düşünüyoruz. Okullarda özelleşmiş, yüksek kaliteli ve zorunlu cinsellik ve ilişkiler eğitimi, okulların derslerinde ise, “hayır” cevabının yokluğundansa istekli bir evet yanıtının olup olmadığının merkeze alan olumlu bir rıza kültürünün geliştirilmesi ve özendirilmesi gerekiyor. Bu tür bir eğitim cinsel zorlama kültürünün ve saygısız insan tarafından deneyimlenen cinsel baskının sona ermesi anlamına geliyor. Ceza yasaları cinsel şiddet yaygınlaşmasını azaltılmasında ve bu tür zararlar üreten ve meşrulaştırılan kültürel temellerin değiştirilmesinde ancak son derece küçük bir rol oynayabilir.

Pornografi ilgili yasal düzenlemeler, tecavüz yasaları ve cinsiyet eşitliği konusunda uzmanlaşmış iki hukuk profesörü olan [Erika Rackley](#) ve [Clare McGlynn](#), 2013 yılında Rape Crisis (Güney Londra) ve Kadınlara Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılması Koalisyonunun liderliğinde, azeri düzeyde pornografiyle ilgili yasaların tecavüz içeren pornografik görüntüleri de içerecek şekilde değiştirilmesi için yürütülen kampanyaya destek sağlamak da dahil olmak üzere, pornografi düzenlemeleri konusunda İngiltere, Galler ve İskoçya’da çeşitli STK ve kadın örgütleriyle çok sayıda çalışmalar yapmışlardır.

Yayınlandı: May 22, 2015